

РЕШЕНИЕ

№ 2819

гр. София, 25.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 04.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **1718** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на „Национална електрическа компания“ ЕАД срещу предписание по раздел V, т. 2.2 - „Да се изпълнят изискванията на чл. 44, ал. 1 от Наредба за условията и реда за осъществяване на техническа и безопасна експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние в срок 10.04.2023 г.“, дадено с Констативен протокол № 07-03-157 от 07.12.2022 г., съставен от длъжностни лица (началник отдел в Регионален отдел „Ю. централна България“, държавен експерт в отдел „Контролно – методичен“ и инспектори към Регионален отдел „Ю. централна България“) на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (жалбата е оттеглена спрямо предписанието по раздел V, т. 2.1).

В жалбата се развиват доводи за допуснати процесуални нарушения, тъй като не е дадена възможност на жалбоподателя да участва в производството. В тази връзка е посочено за издадено разрешително за ползване на повърхностен воден обект в полза на трето неучастващо по делото лице, което се отнася за цел „аквакултури и свързаните с тях дейности“, чрез използване на съоръжения за осъществяване на дейността – садки. Поддържа доводи, че не се касае за язовирна стена, в какъвто смисъл се е произнесъл ВАС по друго дело.

Ответната страна – началник отдел в Регионален отдел „Ю. централна България“,

държавен експерт в отдел „Контролно – методичен“ и инспектори към Регионален отдел „Ю. централна България“, всички към Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ (ГД „НЯСС“) към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН), чрез процесуалния си представител, изразяват становище за неоснователност на жалбата.

Административен съд София - град, след като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Не се спори, че „Национална електрическа компания“ ЕАД е собственик на язовир „Бял кладенец“, находящ се в землището на [населено място], [община], област С. З., за което е съставен нотариален акт № 96, том III, рег. № 2104, дело. № 267/19.04.2013 г.

От преписката се установява за извършена проверка на язовир „Бял кладенец“ от длъжностни лица (началник отдел в Регионален отдел „Ю. централна България“, държавен експерт в отдел „Контролно – методичен“ и инспектори към Регионален отдел „Ю. централна България“) в ГД „НЯСС“ към ДАМТН, за което е съставен Констативен протокол № 07-03-157 от 07.12.2022 г.

В раздел V, т. 2.2 (жалбата е оттеглена срещу предписание по т. 2.1) от съставен Констативен протокол № 07-03-157 от 07.12.2022 г. е дадено следното предписание на жалбоподателя: „Да се изпълнят изискванията на чл. 44, ал. 1 от Наредба за условията и реда за осъществяване на техническа и безопасна експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние в срок 10.04.2023 г.“.

В раздел II от Констативния протокол е отразено, че на десния бряг на язовир „Бял кладенец“, в непосредствена близост до входа на топлите канали, които отвеждат отработената вода от Т. „Марица изток 2“ ЕАД, е разположена садкова инсталация за отглеждане на риба с площ 11,16 дка. Същата се състои от два напречни и два надлъжни понтона с монтирани до 120 броя квадратни садки, с дължина по фронта откъм стена „Бял кладенец“ около 150 – 160 кв.м. Визуалното разстояние от язовирната стена до садковата инсталация е около 130 метра.

В раздел II от Констативния протокол се съдържа допълнително описание на водния обект. В тази връзка е отразено, че язовир „Бял кладенец“ представлява „топло езеро“ и служи за охлаждане на отработената вода от Т. „Марица изток 2“ ЕАД. Язовирната стена е предназначена да оформи езерото „Овчарица“, а към долината на р. бял кладенец да образува водохранилище за топли води. Стената е преливаема, двустранно натоварена на воден натиск. По време на проверката язовирът прелива със 7 см. в лявата част. Короната е бетонова настилка, равна и във видимо добро състояние. Откъм страна на яз. „Овчарица“ на короната са изградени два кабелни канала, осигуряващи ел. захранване на различни стопанства. Откосът към яз. „Бял кладенец“ е облицован от подреден камък с дебелина 0,30 м, а към яз. „Овчарица“ от подредени стоманобетонени плочи с дебелина 0,10 м. На яз. „Бял кладенец“ облекчителните съоръжения са два канала, свързващи яз. „Бял кладенец“ и яз. „Овчарица“. Язовирната стена на яз. „Бял кладенец“ е в добро състояние. Констатирано е, че язовирът е класифициран в първа степен на потенциална опасност.

В началото на Констативния протокол е отразено, че яз. „Бял кладенец“ се намира в поземлен имот с идентификатор 37507.1.30, но след извършена служебна справка на интернет сайта на АГКК се установява, че това е язовирната стена. От

протокола се установява, че същата е двустранно натоварена на воден натиск, като разделя яз. „Бял кладенец“ и яз. „Овчарица“. В протокола е отразено, че язовир „Бял кладенец“ представлява „топло езеро“ и служи за охлаждане на отработената вода от Т. „Марица изток 2“ ЕАД. В подкрепа на това е констатацията от протокола, че язовирната стена е предназначена да оформи езерото „Овчарица“, а към долината на р. Бял кладенец да образува водохранилище за топли води. В този смисъл язовирната стена е изградена по такъв начин във водния обект, като обособява водна част, която е наричана яз. „Бял кладенец“ – с по - топла вода, тъй като там се влива топлия канал на Т. „М. И. 2“. По тези съображения в някои документи (обсъждани по - долу) яз. „Бял кладенец“ се нарича още яз. „Овчарица“ – топло езеро „Бял кладенец“.

В хода на съдебното производство е представено разрешително № 32460179/13.04.04.2017г., издадено от директора на Б. дирекция „И. район“, с което на „Фиш Фарм Елаз“ ООД се разрешава ползване на повърхностен воден обект яз. „Овчарица“ – топло езеро „Бял кладенец“, находящ се в землището на [населено място], [община], област С. З., с цел на ползването – „аквакултури и свързаните с тях дейности“, чрез използване на съоръжения за осъществяване на дейността – садкова инсталация за отглеждане на риба с площ 11,16 дка, състояща се от два напречни и два надлъжни понтона с монтирани 120 броя квадратни садки. Отразени са географските координати на садковата система във водния обект. Към разрешителното е приложено картографско отразяване на садковата система (л. 36 от делото). Видно от решение № РР-37331/03.01.2020 г. на директора на Б. дирекция „И. район“ е удължен срока до 13.04.2027 г. на горепосоченото разрешително за ползване на повърхностен воден обект.

Въпреки, че не е назначена СТЕ, съдът достига до извод, че се касае за една и съща садкова инсталацията, описана в Констативния протокол № 07-03-157 от 07.12.2022 г. и разрешително № 32460179/13.04.04.2017 г. Това е така, тъй като е налице идентично описание на садковата инсталацията. Местоположението се намира в един и същи воден обект, доколкото яз. „Бял кладенец“ се нарича още яз. „Овчарица“ – топло езеро „Бял кладенец“, за което са изложени съображения по – горе. Също след извършена служебна справка в общо достъпно приложение се установява, че географските координати на инсталацията се намират в яз. „Бял кладенец“.

Като допълнение следва да се отбележи, че по делото е приложено решение № 8735/12.07.2016 г. по адм. д. № 8971/2015 г. по описа на ВАС, което е постановено по повод отказ да се продължи действието на горепосоченото разрешително за ползване на воден в обект. В мотивите на този съдебен акт, който не обвързва страните, се развиват доводи, че стената, отделяща яз. „Бял кладенец“ и яз. „Овчарица“ не язовирна, а преградна, представляваща дига. Същата е преливаема, тъй като котата ѝ е по – ниска от водното ниво на яз. „Овчарица“, като има технологични функция, а не конструктивна. Същата няма характеристиките да предпазва от наводнение.

По делото е представена Заповед № А-776/22.12.2021 г. на председателя на ДАМТН, от която се установява, че същият е оправомощил служителите, съставили Констативен протокол №07-03-157 от 07.12.2022 г. , да дават предписания на собствениците на язовирни стени.

При така установените факти, Административен съд София-град достига до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в срок, срещу административен акт, подлежащ на съдебно оспорване, от надлежна страна - адресат на оспорваното

предписание и при наличие на правен интерес.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Според чл. 146, вр. чл. 168 АПК съдът следва да провери актът издаден ли е от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона.

Актът е постановен от компетентен орган по смисъла на чл. 190а, ал. 1, т. 3, вр. чл. 190, ал. 4 от ЗВ - длъжностни лица от ГД „НЯСС“, които видно от т. 5, т. 24, т. 51 и т. 54 от Заповед № А-776/22.12.2021 г. на председателя на ДАМТН са оправомощени да дават задължителни предписания по спазване и прилагане на приложимата нормативна уредба.

Според чл. 190а, ал. 1, т. 3 от ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощените от него длъжностни лица по чл. 190, ал. 4 имат право да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях съобразно правомощията си по този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2, както и да определят срок за тяхното изпълнение.

Съгласно чл. 10, ал. 4 от ЗВ политиката, свързана с контрола върху техническото състояние и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Съгласно чл. 140, ал. 2, т. 1 ЗВ председателят на ДАМТН или оправомощени от него длъжностни лица осъществяват контрол за изпълнение на дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 8 ЗВ, а именно изпълнение на мерки за поддържане на язовирните стени и съоръженията към тях в изправно техническо състояние и осигуряване на безопасната им експлоатация. Тези правомощия се отнасят и за създаване на условия, гарантиращи сигурността на язовирната стена. Даденото предписание е по чл. 44, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние (Наредбата), който текст се намира в раздел I на глава Втора „Изисквания за гарантиране сигурността на язовирите, язовирните стени и съоръженията към тях в условията на експлоатация“, т. е. сред контролните им правомощията е дадено обжалваното предписание, което е свързано с гарантиране сигурността на язовирната стена. В тази връзка не се констатира порок на предписанието по чл. 146, ал. 1 от АПК, поради което са неоснователни възраженията за липсата на компетентност на органа, издал акта.

Оспореният акт е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Вярно, че в разпоредителната част е отразено само и единствено да се изпълни чл. 44 от Наредбата, но същата е едно цяло с мотивите, а същите насочват към садковата инсталация. В тази връзка не се установява порок във формата по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК, който да обуславя отмяна на акта.

Допуснато е съществено нарушение на административнопроизводствените правила, което се отразява на правилното прилагане на материалния закон. Това е така, тъй като не са изяснени всички релевантни факти и обстоятелства, каквото е изискването на чл. 35 и чл. 36 от АПК.

В чл. 44, ал. 1 от Наредбата е регламентирано, че не се допуска разполагането и достъпът на плаващи и подводни съдове и съоръжения на разстояние, по - малко от 1 000 м, от язовирните стени на големите язовири, освен за целите на техническата

експлоатация. Посоченото не се прилага, ако е издаден административен акт, позволяващ поставянето на такива съоръжения на по – малко от 1000 м от стената. В случая е налице издадено разрешително № 32460179/13.04.04.2017г., което позволява на разполагането на процесната садкова инсталация във водния обект на разстояние по – малко от 1000 м. от стената. Органът не е проявил активност да извърши проверка дали инсталацията е поставена във връзка с издадено разрешително, а такова е налично, което се отразява при прилагането на материалния закон.

В § 1, т. 24 от Наредбата е регламентирано, че „язовирна стена“ е изкуствено създадено водоподприщващо съоръжение, чрез което се акумулира воден обем и се осъществява контролирано регулиране на естествения отток. В случая язовирната стена е преливаема и не служи за предпазва от наводнение, а за отделяне топлите води на единия язовир от водите на другия, т. е. има технологични функция, а не конструктивна. Органът не е изследвал дали се касае за преградна стена, представляваща дига, като без никаква обосновка е приел, че се касае за язовирна стена. Макар страните да не са обвързани от действието на решение № 8735/12.07.2016 г. по адм. д. № 8971/2015 г. по описа на ВАС, не може да се игнорира обстоятелството, че в този съдебен акт е обсъждана процесната стена, като е прието, че същата не представлява язовирна. В тази връзка не са събрани доказателства дали стената е водоподприщващо съоръжение, която да акумулира воден обем и да осъществява контролирано регулиране на естествения отток. Обстоятелството дали се касае за язовирна страна е релевантно за даването на предписанието, поради което неизясняването на тези обстоятелства е съществено процесуално нарушение, което самостоятелно основание за отмяна на даденото предписание.

Горното води до извод за основателност на жалбата, поради което на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ от АПК следва да се отмени оспорваното предписание.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК жалбоподателят има право на разноски, които са в размер на 50 лева за държавна такса и 100 лева за юрисконсултско възнаграждение, съответстващо на чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, вр. чл. 37 ЗПрП.

По изложените съображения, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ предписание по раздел V, т. 2.2, с което „Национална електрическа компания“ ЕАД е задължено да извърши следното: „Да се изпълнят изискванията на чл. 44, ал. 1 от Наредба за условията и реда за осъществяване на техническа и безопасна експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние в срок 10.04.2023 г.“, дадено с Констативен протокол № 07-03-157 от 07.12.2022 г., съставен от длъжностни лица (началник отдел в Регионален отдел „Ю. централна България“, държавен експерт в отдел „Контролно – методичен“ и инспектори към Регионален отдел „Ю. централна България“) на Главна дирекция „Надзор на язовирните стени и съоръжения към тях“ към Държавна агенция за метрологичен и технически надзор.

ОСЪЖДА Държавна агенция за метрологичен и технически надзор да заплати на „Национална електрическа компания“ ЕАД сумата в размер на 150 лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: